

BESLUT

2017-10-30

Dnr: 16/03559

SAKEN

Morgon i P4 Jönköping och *Eftermiddag i P4 Jönköping*, 2016-12-22, program med nyheter, intervjuer, väder och musik; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Programmen frias. Granskningsnämnden anser att de inte innebar ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

PROGRAMMEN

I *Morgon i P4 Jönköping* varvades lokalnyheter och intervjuer med riksnheter, väder, trafikrapporter och musik. Ett av de ämnen som återkom under morgonen var att Jönköpings kommun beslutat att höja parkeringsavgifterna i centrala Jönköping för att minska biltrafiken. I lokalnyheterna sa nyhetsuppläsaren bland annat följande.

Vad tycker du själv kommunen borde göra för att få fler att välja bussen framför bilen?
Kommentera gärna på vår Facebook-sida.

Under morgonen återkom en reporter som sände från resecentrum i Jönköping. Reportern sa bland annat följande.

Jag håller på och lägger ut på Facebook här. Jag står på resecentrum i Jönköping, kom gärna fram och säg hej [...] Jag lägger ut på Facebook nu. Jönköpings kommun ska ju höja biljettpiserna, parkeringsavgifterna och dessutom ska gratisgator avgiftsbeläggas från och med årsskiftet. Jag undrar vad du tycker om detta. Gå in på vår Facebook-sida och kommentera där.

Under sändningen uppmanade reportern lyssnarna att gå in på Facebook-sidan och tycka till om parkeringsavgifterna ytterligare tre gånger. I samband med att reportern läste upp kommentarer som lämnats på sidan nämnde hon Facebook ytterligare tre gånger. Omnämningarna och uppmaningarna att besöka Facebook gjordes under en period på knappt två timmar. Den totala programtiden var cirka

tre och en halv timme.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk till att varumärket Facebook nämndes kontinuerligt i sändningarna och att lyssnarna uppmanades att kommentera och lägga upp material där. Anmälaren frågar sig om inte licensfinansierad radio ska vara reklamfri.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att programmen överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen och anför i huvudsak följande.

I morgon- och eftermiddagsprogrammen i P4 Jönköping presenteras dagens stora ämnen från olika utgångspunkter och programmen ger stor plats åt interaktivitet med lyssnarna via sociala medier, sms, mejl och telefon. Relevanta lyssnarsynpunkter tas med i sändningarna för att generera större samspel med publiken.

Liksom alla andra medieföretag arbetar SR aktivt med sociala medier för att förbättra allmänhetens möjligheter att ta del av produktionen samt för dialog och medskapande med publiken. SR anser att det är en del av bolagets uppdrag att distribuera sitt innehåll via de plattformar där publiken befinner sig. SR finns därför bland annat på Facebook som en av flera distributionskanaler.

Programredaktionerna väljer att använda olika sociala medier beroende på målgrupp, material och tidpunkt. Idag använder en majoritet av befolkningen Facebook regelbundet. Utvecklingen i vissa målgrupper har gått så långt att Facebook kan sägas utgöra en naturlig infrastruktur för kommunikation på samma sätt som tidigare var fallet med telefon eller mejl. Avsikten är således inte att gynna de aktörer som tillhandahåller dessa plattformar utan att använda dessa kommunikationsformer för den publicistiska dialogen och för att föra ut SR:s innehåll till publiken där den befinner sig.

P4 Jönköping använder olika kontaktvägar och sociala medier för olika syften. Facebook lämpar sig bäst som en öppen arena för diskussion och åsiktsutbyten. I andra situationer uppmanas lyssnarna att kontakta redaktionen till exempel via mejl eller sms. Det kan också vara så att en aktuell diskussion redan tagit fart på en viss plattform. Det är då naturligt att hänvisa till den i stället för att splittra diskussionen. Under morgon- och eftermiddagsprogram är omsättningen på publiken stor. Det gör att flera omtag på en och samma frågeställning behöver göras för att ingen ska missa den viktigaste nyheten eller dagens samtalsämne. En hänvisning till en debatt som pågår på exempelvis Facebook kan därför behöva

upprepas vid flera tillfällen.

Att Jönköpings kommun skulle höja parkeringsavgifterna var ett ämne som engagerade lyssnarna och där det var intressant för de som debatterade att kunna ta del av alla åsikter och kommentarer som frågan genererade, något som fungerar bra på just Facebook. Flera av de kommentarer som kom kunde också lyftas in i sändningen för att ytterligare belysa frågan och vidga debatten.

SR anser att de hänvisningar till och omnämnan av Facebook som förekom i sändningarna var motiverade av ett informationsintresse.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (14 kap. 2 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

TIDIGARE AVGÖRANDEN

I tidigare avgöranden om hänvisningar till bland annat Facebook inneburit ett otillbörligt gynnande har granskningsnämnden uttalat att det måste vara möjligt för programföretagen att vara aktiva på olika plattformar och sociala nätverkssidor och att även hänvisa till dessa i programverksamheten.

Uppmaningar att besöka bland annat Facebook har friats när programmet bedömts bygga på publikkontakt eller Facebook omnämnts som en av flera möjliga vägar att kommunicera med programmet. Nämnden har också friat när programledaren redogjort för kommentarer som lämnats på programmets sidor på sociala medier. Ett visst gynnande har uppkommit i dessa fall men har kunnat motiveras av ett informations- och underhållningsintresse. Upprepade uppmaningar att besöka Facebook, uppmaningar att bli medlem eller gå med i grupper på Facebook och exponering av plattformarnas logotyper i bild har däremot fällt.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Mot bakgrund av att *Morgon i P4 Jönköping* till viss del byggde på publikkontakt anser granskningsnämnden att uppmaningarna att ”gå in” och ”tycka till” om det ämne som diskuterades i programmet får accepteras med hänvisning till informations- och underhållningsintresset. I *Eftermiddag i P4 Jönköping* har nämnden inte hittat något som motsvarar anmälan. Programmen strider därför

inte mot bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Jan Holmberg, Ulrika Hansson, Clas Barkman och Berivan Yildiz efter föredragning av Rasmus Johansson.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Rasmus Johansson

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.